

प्रियामुखम् ॥ Kuval. For fuller definitions and explanations see K. P. 10, S. D. 714 and *Akṣepaparakaraṇa* in R. G. -14 Reach (of an arrow); सौख्यं प्राप्तस्तवाक्षेपम् Mb. 7. 102. 6. -**Comp.** -**रूपकम्** A simile in which the object compared is only hinted at; Kāv.

आक्षेपक a. 1 Drawing; drawing or snatching off. -2 Censuring, reviling. -**कः** 1 A thrower. -2 A detractor, calumniator, accuser. -3 A hunter. -4 (In medic.) Convulsion, spasm.

आक्षेपणम् Throwing, tossing.

आक्षेपिन् a. 1 Drawing or snatching up; इमामाक्षेपिणीं सिद्धिमातनोमि शिवाय वः Māl. 9. 51. -2 Drawing in with a minute eye; बाह्याभ्यन्तरविषयाक्षेपी चतुर्थः Pat. Sūt. -3 Applying to, regarding.

आक्षीव a. 1 Somewhat drunk. -2 Intoxicated. -**वः** = अक्षीव q. v.

आक्षीलम् N. of a Sāman.

आक्षेत्रइयम् [अक्षेत्रज्ञ-इयञ्] Spiritual ignorance.

आक्षोटः-**डः** A walnut; see अक्षोट.

आक्षोदनम् Hunting (for आच्छेदनम्).

आक्ष्यत् a. (fr. अश् or अक्ष्) Leading to completion (as days), epithet of certain days on which the ceremony Ayana performed for the Ādityas and Āngirasas is finished.

आखण a. Hard (to dig up) (as a stone); यथास्मान्-माखणमृत्वा विध्वंसते Ch. Up. 1. 2. 8.

आखण्डलः [आखण्डयति भेदयति पर्वतान्, खण्ड-डल्-डस्य नेत्वम् Tv.] Indra; आखण्डलः काममिदं बभाषे Ku. 3. 11; तमीशः कामरूपाणामत्याखण्डलविक्रमम् R. 4. 83; Me. 15. -**Comp.** -**चापः**, -**धनुः** n. The rainbow. -**सुनुः** The son of Indra i. e. Arjuna... अनुस्मृताखण्डलसूनुविक्रमः Ki. 1. 24.

आखण्डिः m. N. of an artisan. -**Comp.** -**शाला** The workshop of the artisan.

आखः, [आखन्-ड] -**आखनः** [खन्-घ P. III. 3. 125] A spade, hoe.

आखनिकः [आ-खन्-इक] 1 A digger, ditcher, miner. -2 A mouse or rat. -3 A hog. -4 A thief. -5 A spade. भवेदाखनिकश्चोरे शूकरे मूषिकेऽपि च Medinī.

आखनिकबकः [आ-खन्-करणे कर्तारि वा इकबक P. Mbh. on P. III. 3. 125] 1 A stork in relation to a mouse; (fig.) a man who behaves like a hero towards a weak person. -2 = आखनिक q. v. above (= खनित्रम् Sk.).

आखरः [आखन्-डर] 1 A spade. -2 A digger, miner. -3 A cover of any animal; a stable; यथाऽऽखरो मघवं-श्चारेष प्रियो मृगाणां सुषदा बभूव Av. 2. 36. 4.

आखाटीश्वरतीर्थम् N. of तीर्थ; Śiva P.

आखातः, -**तम्** A natural pond or pool of water, bay.

आखानः [आ-खन्-घञ्] 1 Digging all around -2 A spade, a digger.

आखुः [आखन्तीत्याखुः, आखन्-कुः डिच् Uṇ. 1. 33] 1 A mouse, rat, mole; आखुं चिदेव देव सोम Rv. 9. 67. 30. अतुं वाञ्छति शम्भवो गणपतेराखुं क्षुधार्तः फणी Pt. 1. 159. -2 A thief. -3 A hog. cf. पोत्रिमूषिकयोराखुः Nm. -4 A spade. -5 A miser; विभवे सति नैवात्ति न ददाति जुहोति न। तमाहुराखुम्. -6 The grass *Lipeocercis Serrata* (देवताड). -**Comp.** -**उत्करः** a mole-hill. -**उत्थ** a. produced from a mouse. (-**त्थः**) [आखनासुत्थानम् P. III. 2. 4 Vārt.] the rising or appearance of rats, a swarm of rats. -**करीषम्** a mole-hill. -**कर्णपर्णिका**, -**पर्णिका**, -**कर्णी**, -**पर्णी** the plant *Salvinia Cucullata* Roxb (Mar. उंदीरकानी). -**गः**, -**पत्रः**, -**रथः**, -**वाहनः** epithets of Ganeśa (whose vehicle is rat); तमाखुपत्रं राजेन्द्र भज मा ज्ञानदायकम् Subhāṣ. -**घातः** a Sūdra or a man of low caste and profession; (lit.) rat-catcher or killer. -**पाषाणः** 1 a kind of mineral. -2 a loadstone. -**फला** The plant लघुदन्ती. -**भुज**, -**भुजः** a cat. -**विषहा** a kind of grass (देवताडवृक्ष, देवतालीला) considered as a remedy for a rat's bite.

आखेटः [आखिव्यन्ते त्रास्यन्ते प्राणिनेऽत्र, आ-खिद्-घञ् Tv.] Hunting, chase. -**Comp.** -**शीर्षकम्** 1 a smooth floor or ground (कुट्टिमभेद). -2 a mine, cavern.

आखेटक a. Hunting, frightening (as beasts of prey &c.). -**कः** A hunter; आखेटकस्य धर्मेण विभवाः स्युर्वशे वृणाम् Pt. 1. 129, 388. -**कम्** Hunting. -**Comp.** -**अटवी** f. A hunting forest.

आखेटिक a. [आखेटे कुशलः ठक्] 1 Skilful in chase. -2 Terrible, frightful. -**कः** 1 A hunter. -2 A hound.

आखोटः The walnut tree.

आख्या 2 P. 1 (a) To tell, say, inform, communicate, narrate (usually with dat. of person); इमानि शुक्रानि यजुषि वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येनाख्यायन्ते Bri. Up. 6. 5. 3. ते रामाय वधोपायमाचख्युर्विबुधद्विषः R. 15. 5, 41, 71, 93; 12. 42, 91; आख्याहि मे को भवानुग्रहो Bg. 11. 31, 18. 63; Me. 100; Ms. 8. 224, 9. 73, Y. 1. 66, 2. 65; sometimes with gen. of person; आख्याहि भद्रे प्रियदर्शनस्य Pt. 4. 15; केनाहं तवाख्यातः Mb. (b) To declare, announce, signify; धनुर्मूर्तीऽप्यस्य दयार्द्रभावमाख्यातम् R. 2. 11. -2 To call, denominate, name; सुवर्णविन्दुरित्याख्यायते Māl. 9; R. 10. 21, Ms. 4. 6. -3 To look at, count; to recite (Ved.). -**Caus.** (ख्यापयति) 1 To cause to tell or narrate. -2 To declare.

आख्य a. A narrator; संपतन्ति च मे शिष्याः प्रवृत्ताख्याः पुरीमितः Rām. 6. 124. 16.

आख्या [आ-ख्यायते अनया; आख्या-अच् P. III. 3. 106] 1 A name, appellation; किं वा शकुन्तलेत्यस्य मातुराख्या Ś. 7. 7. 33; पश्चादुमाख्यां सुसुखी जगाम Ku. 1. 26; तपाख्यया सुवि पप्रथे R. 15. 101 become known by that name; often at the end of compounds meaning 'named' or